

Förhörsdokumentation på Skattebrottsenheten

Den skriftliga dokumentationen av muntliga polisförhör har studerats i England (Haworth 2013), Nederländerna (Charldorp 2011), USA (Seawright 2013) och Sverige (Jönsson 1988). I England finns sedan 1984 en lag som kräver att alla förhör ljudinspelas och transkriberas, medan den nederländska polisen inte spelar in utan skriver en sammanfattning av den hördes berättelse under själva intervjun. I Sverige saknas detaljreglering av hur förhör ska dokumenteras, vilket ger den individuella brottsutredaren större valfrihet.

I mitt avhandlingsprojekt studerar jag dokumentationspraktiker på Skattebrottsenheten. Där håller skattebrottsutredare förhör med misstänkta och vittnen i skattebrott, och varje förhör dokumenteras skriftligen i en förhörsutskrift. Dessa utskrifter blir sedan åklagarens underlag för att avgöra om åtal ska väckas. Mitt föredrag presenterar och analyserar hur dokumentationsmetoder och språkliga val varierar mellan utredare, och hur utredarna argumenterar för sina val.

Materialet är ljudinspelningar och text från autentiska förhör, kompletterat med enkäter och intervjuer, där utredare får beskriva sina arbetsmetoder och också bedöma autentiska eller omskrivna förhörsutskrifter. Jag strävar efter ett praxisorienterat förhållningssätt (jfr Rönn 2009), där deltagarna involveras i analys och reflektion över den egna praktiken.

Resultaten visar att utredarna på ett abstrakt plan är ense om vilka mål och normer som gäller för genren, men i bedömningen av de konkreta texterna finns en påtaglig oenighet, t.ex. om hur troget man ska återge den muntliga dialogen. Arbetssätten varierar också: vissa spelar in hela förhöret och skriver i efterhand, andra skriver medan de intervjuar, medan en tredje grupp successivt dikterar in sammanfattningar som sedan transkriberas. Med genre teori (Swales 1990) och aktivitetsteori (Engeström 1987) tolkar jag dessa resultat och diskuterar vilken praktisk relevans de kan ha för verksamheten.

Referenser

- Engeström, Yrjö. 1987. *Learning by expanding: an activity-theoretical approach to developmental research*.
- Haworth, Kate. 2013. Audience design in the police interview: the interactional and judicial consequences of audience orientation. *Language in Society* (42 (1)):45-69.
- Jönsson, Linda. 1988. *Polisförhöret som kommunikationssituation*.
- Rönn, Milda. 2009. "Det är inte förrän man gör det som man förstår". *Om kommunikativa hinder vid en teaterhögskola*.
- Seawright, Leslie. 2013. *The Literacy Practices of Law Enforcement*.
- Swales, John. 1990. *Genre analysis: English in academic and research settings*.
- van Charldorp, Tessa. 2011. *From police interrogation to police record*.

Ylva Byrman

2

2